

Bibliopolium

Bustya Dezső: *Aki titeket hallgat, engem hallgat.* Igehirdetések.

Kiadja a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Nagyvárad 2006, 258. old.

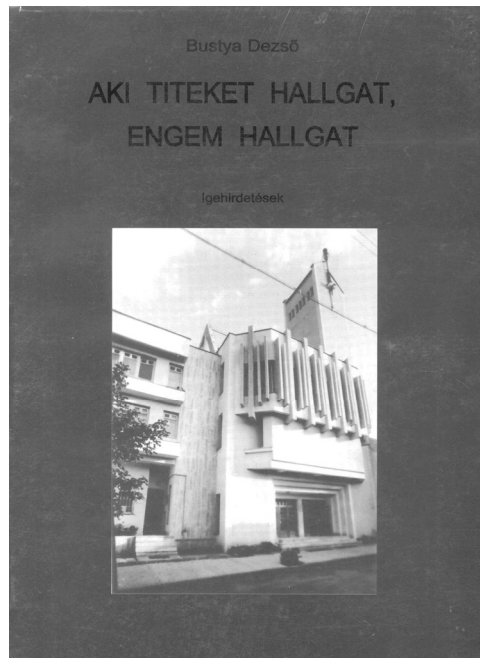
A Királyhágómelléki Református Egyházkerület jelentette meg Dr. Bustya Dezső nyugalmazott lelkipásztor legújabb prédikációskötetét. A kötet egy teljes egyházi év minden vasárnapjára, az ünnepnapokra és a bűnbánati istentiszteletekre közöl igehirdetéseket. Egy-egy alkalomra utaló alcím félreérthetlenné teszi az olvasó számára, hogy a szerző nem csupán önmagának, az íróasztalfióknak, a kiadónak vagy pedig segítségére, példára szoruló fiatal szolgatársaknak fogalmazta meg a textusok üzenetét, hanem az élő gyülekezetben elhangzott prédikációkat bocsátja közre. Így olvashatunk egyházmegyei közgyűlésen elhangzott igehirdetést a karácsony és böjtfő közötti időszakban; egyházközségi tisztújító közgyűlésen elmondottat a böjt második vasárnapján; húsvét és pünkösd között (és anyák napján kívül) pedig nőszövetségi konferencián, érettségi találkozón, confirmáción elhangzott igehirdetéseket; a Szentháromság utáni ötödik vasárnapon pedig orgonaszentelésre előkészített igehirdetést.

A textusválasztás nálunk a megszokott gyakorlatot tükrözi. Egyaránt találunk alapigéket az Ószövetség történeti, tanítói és prófétai könyveiből. Az újszövetségi igehelyek is átölelik a négy evangéliumot, a Cselekedetek könyvét, az apostoli leveleket és a Jelenések könyvét. Bustya Dezső azonban nem él vissza ezzel, hogy az ószövetségi teológia doktora. A tizennégy ótestamentumi könyv mellett az Újszövetség tizenöt könyve jut

szóhoz, és a közölt igehirdetések döntő többségének újtestamentumi textusa van, s ezen belül a szinoptikus evangéliumok állnak első helyen.

A bűnbánati hetek tekintetében hét-főtől szombatig tartó sorozatok hangzottak el. (Nyugodtan használom a múlt időt, ha már beigazolódott, hogy nem könyv-prédikációkról, hanem eleven gyülekezeti igehirdetésekről van szó.) Ezek egy-egy történet vagy példázat drámai mozzanataira épülő igazi önvizsgálat alkalmait örökítik meg.

Ennek az önvizsgálatnak a szellemében kell szót ejteni Bustya Dezső prédikációinak formájáról is. Vitáink ellenére ugyanannak a nemzedéknek vagyunk tag-

jai, akik azonos szellemben nevelkedtek, s a szó nemes értelmében képtelenek vagyunk megtagadni hagyományainkat. Legnagyobb lelkesedéssel művelt műfajainkat ugyanazzal a játékos alliterálással tudjuk megnevezni legdrágább és legváltozatosabb „játékszerünkkel”, mellyel teológus korunkban is szenvedélyesen élünk: rajongásig szeretett anyanyelvünkkel. (Mindketten boldogan foglalkozunk prédikációírással, publicisztikával, poézissal.) A kötet prédikációinak stílusa magán hordozza a publicisztika mozósító

céltudatosságát és a poézis formai szépségeit.

A homiletika órákon Bustya Dezső jobban figyelt az előadásra, mint én. De megosztotta velem, amit megjegyzett: „Milyen prédikációt kell írni? ÉPET. Értelmeset, pontosat, egységeset, tartalmasat.”

Az olvasó ilyen prédikációkat talál ebben a kötetben.

Péter Miklós

Vita Zsigmond: *Művelődés és népszolgálat.* Tanulmányok.

Kriterion Könyvkiadó, Bukarest 1983, 316 old.

Vita Zsigmond tanulmánykötetének szellemi gócpontja a hajdani és a jelenkori Nagyenyed, ahol iskoláit járta, és ahova tanárként és kutatóként egy termékeny élet köti. Bethlen Gábor kollégiuma áll a jelen kötet középpontjában, ahol olyan neves elődök munkálkodtak, mint: Bod Péter, Pápai Páriz Ferenc, Szász Károly és még sokan mások. E kötet tanulmányait olvasva, betekintést nyerünk a felvilágosodás és a reformkor szellemi életének megismeréséhez.

Milotai Nyilas István után Bod Péter feljegyezte, hogy Bethlen Gábor hadakozásai alkalmával, a táborban „egy erre rendeltetett Bibliothékát hordozott magával és szorgalmasan a könyvet olvasta”. Makkai Sándor visszaemlékezéseiben pedig így fogalmazott: „A nagyenyedi Bethlen kollégium dísztermében, a szószék fölött magasan, egyedül áll a Fejedelem képe. Barabás Miklósnak idealizált, de lélekkel és igazsággal teljes alkotása. Ahogy kisgyermek koromban először megláttam ezt a képet, soha többet nem hagyott nyugodni.”

A volt nagyenyedi diák, a későbbi történész, a magyarigeni református lelkipásztor Bod Péter híres könyvtára, a parókia egyik szobájában lehetett. Itt dolgozhatott Bod Péter, miközben a szép sárgás pergamenbe vagy aranyozott bőrbe kötött kötetek katonásan sorakoztak a polcon, nagyság szerint. Egy tudós könyvtára volt ez, amelyet egy életen át gyűjtött össze, részben még Nagyenyeden vagy Hollandiában, nagyrészt azonban későbbi összekötetései révén, ismerősök, könyvgyűjtők segítségével. Az egykori kollégiumi könyvtáros nem nyugodott, amíg egy-egy értékes könyvhöz hozzá nem jutott. Számon tartotta az új történeti, egyháztörténeti, nyelvtani, teológiai munkákat és nem kímélte a költséget megszerzésükre. Ráday Gedeonnal folytatott levelezése utalásokat ad arra nézve, hogy mennyi utánajárást kívánt egy-egy értékesebb munka megszerzése.

1769-ben, Bod Péter korai halála után, gyermekekkel özvegyen maradt felesége, szükséghelyzet következtében, elárverezte a könyvtárat. A könyvek közül sok szétszóródott, de a mostohán elkészített